

Aktywizacja zawodowa dla bezrobotnych

Głównym zadaniem urzędów pracy jest pomoc w znalezieniu zatrudnienia dla osób, które z różnych przyczyn wypadły z rynku pracy. Biura pracy realizują to zadanie wykorzystując do tego dostępne formy aktywizacji zawodowej". Co w praktyce oznacza ten termin? Z jakich usług urzędów pracy może skorzystać bezrobotny, aby ponownie był gotowy do podjęcia pracy? Na jakie wsparcie może liczyć?

Powiatowe urzędy pracy niezwłocznie, po rejestracji bezrobotnego, mają obowiązek ustalić dla niego profil pomocy, oznaczający właściwy, ze względu na potrzeby bezrobotnego, zakres form pomocy określonych w ustawie. Nie dziwnym się więc, jak po przyjeździe do biura pracy w celu zarejestrowania się na tzw. listę bezrobotnych, doradca zawodowy będzie nam zadawał wiele pytań. W ten sposób bowiem urzędy pracy analizują sytuację konkretnej osoby, oceniając przy tym, jakie ma szanse na znalezienie pracy, której szuka. W tym kontekście chodzi nie tylko o posiadane przez bezrobotnego wykształcenie, kwalifikacje, umiejętności nabyte, lecz także stan zdrowia. Urzędy pracy oferują bowiem wsparcie nie tylko dla osób znajdujących się w dobrej kondycji zdrowotnej, ale także tych borykających się zarówno z czasowym jak i trwałym uszczerbkiem na zdrowiu.

Wszystkie zebrane w trakcie wywiadu informacje na temat naszej sytuacji zawodowej, pozwolą urzędowi pracy na przygotowanie dla nas Indywidualnego Planu Działania - to nic innego jak harmonogram działań, jakie podejmiemy wspólnie z nami urząd pracy, abyśmy jak najszybciej mogli znaleźć zatrudnienie. W zależności od przygotowanego dla nas planu, urząd pracy zaproponuje nam szereg usług, z których będziemy mogli skorzystać, by powrócić do zawodowej aktywności.

Jedną z podstawowych i chyba najbardziej popularnych form aktywizacji zawodowej, jest staż (inaczej przyznanie Bonu Stażowego). Oferta ta skierowana jest głównie do osób, które nie przekroczyły 30 roku życia, ale pojawiały się także staże dla osób starszych, finansowane także z Funduszu Pracy. Przyznanie takiego Bonu Stażowego gwarantuje skierowanie do odbycia maksymalnie półrocznego stażu u wybranego pracodawcy. Musi to być jednak taki pracodawca, który zobowiąże się, że po upływie 6 miesięcy zatrudni bezrobotnego, już na umowę o pracę. Warto bowiem tu wyjaśnić, że osoba odbywająca staż, jest nadal w świetle przepisów osobą bezrobotną, a jedynie oddelegowaną przez urząd pracy do konkretnego miejsca w celu świadczenia pracy.

Długo nie mogłam znaleźć pracy - mówi Agnieszka z Nowogardu - w końcu znajomy mi powiedział, że szukają pracownika w firmie handlowej w Nowogardzie. Nie miałam w tym doświadczenia, ale byłam po technikum handlowym, więc mówię - spróbuję. Poszłam na rozmowę kwalifikacyjną. Okazało się, że pracodawca chce ze mną współpracować, ale najchętniej przyjąłby pracownika na staż

z urzędu pracy. Wróciłam do swojego urzędu pracy i zapytałam doradcę, czy ja mogę na taki staż iść. Okazało się, że kwalifikuję się do skorzystania z tej formy wsparcia zatrudnienia. Zdziwiło mnie, że nie wiązało się to z dużą biurokracją. Już po kilku dniach zaczęłam pracę. Po zakończeniu stażu, pracodawca mnie zatrudnił na umowę o pracę. Od tego czasu minęło już dwa lata, a ja dalej pracuję u tego samego przedsiębiorcy. Dziś mam umowę na czas nieokreślony - kończy Agnieszka.

W PUP już od wejścia dobra informacja

Osoba bezrobotna do 30 roku życia może też skorzystać z innej formy podjęcia zatrudnienia, która również będzie wiązała się ze wsparciem dla pracodawcy zainteresowanego zatrudnieniem takiej osoby. Może ona otrzymać Bon Zatrudnieniowy, który stanowi gwarancję zrefundowania pracodawcy części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem bezrobotnego posiadacza bonu przez okres 12 miesięcy. Taki bon jest przyznany zarejestrowanej osobie bezrobotnej w wieku do 30 roku życia, która znajdzie pracodawcę zainteresowanego zatrudnieniem jej na okres 18 miesięcy. Oznacza to, że taki pracodawca musi więc zadeklarować, gotowość ponoszenia pełnych kosztów zatrudnienia (bez refundacji z urzędu pracy) po wyczerpaniu bonu, a więc przez okres 6 miesięcy.

Może też tak się zdarzyć, że bezrobotny znajdzie sam pracodawcę, ale ten będzie od niego wymagał nabycia dodatkowych umiejętności przed podjęciem pracy. Jak wiadomo szkolenia kosztują, ale trudno też oczekiwać, że osoba niemająca pracy będzie miała środki, by się dokształcać. Tu także z pomocą wyjdzie urząd pracy, który może takiej osobie przyznać bon szkoleniowy, który gwarantuje jej skierowanie na wybrane szkolenie wraz z opłaceniem

kosztów ponoszonych w związku z podjęciem szkolenia. W ramach bonu szkoleniowego finansowane są koszty: jednego lub kilku szkoleń; badań lekarskich lub psychologicznych, niezbędnych do podjęcia szkolenia i/lub pracy po szkoleniu; przejazdu na szkolenia (ryczałt maksymalnie do 200 zł.); Zakwaterowania, jeśli zajęcia odbywają się poza miejscem zamieszkania (ryczałt maksymalnie do 1500 zł.). Jeśli szkolenie, które chce podjąć bezrobotny przekracza te limity musi on niestety

pracodawcę w Szczecinie, to będę mógł złożyć wniosek o przyznanie bonu zasiedleniowego w kwocie 5 tys. zł. Tak się złożyło, że otrzymałem zaproszenie na rozmowę kwalifikacyjną do jednej z firm zajmujących się logistyką, która działa w Szczecinie. Wcześniej wysłałem tam swoje CV. Rozmowa przebiegła pomyślnie i kilka dni później zaproponowano mi pracę. Mając w pamięci rozmowę z doradcą zawodowym, złożyłem wniosek o przyznanie bonu zasiedleniowego. Przyznam szczerze, że było z tym trochę formalności, a do tego musiałem znaleźć żyłanta o odpowiednich zarobkach, ale ostatnio bon został mi przyznany. Jak to mówią, dla chcącego nic trudnego. Dzięki temu mogę wynająć mieszkanie w Szczecinie i nie martwię się, że zanim dostanę pierwszą wypłatę, nie będę miał na opłaty - kończy Arek.

Bony, to oczywiście nie wszystkie formy aktywizacji zatrudnienia z jakich może skorzystać osoba bezrobotna zarejestrowana w urzędzie pracy. Tym bardziej, że są one adresowane do osób do 30 roku życia. A co z pozostałymi grupami wiekowymi? U ofercie urzędów pracy znajdują się oczywiście usługi oferowane wszystkim zarejestrowanym bezrobotnym, bez względu na wiek. Wśród nich są:

- **Prace interwencyjne**, czyli zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, który otrzyma z urzędu pracy częściowe dofinansowanie wynagrodzenia. O takie wsparcie może ubiegać się sam pracodawca. Tu warto dodać, że bezrobotni powyżej 50 roku życia mogą korzystać z prac interwencyjnych w wydłużonym okresie.

- **Refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska miejsca pracy, dofinansowanie działalności gospodarczej**. To pomoc finansowa udzielana przez powiatowy urząd pracy w związku z utworzeniem lub doposażeniem stanowiska pracy i zatrudnieniem na tym stanowisku skierowanej osoby bezrobotnej przez okres 24 miesięcy. O takie wsparcie może ubiegać się firma prywatna, w tym szkoły lub przedszkola niepubliczne oraz rolnicy posiadający gospodarstwa rolne.

- **Prace społecznie użyteczne** - to forma wsparcia skierowana do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, jednocześnie korzystających ze świadczeń pomocy społecznej albo uczestniczących w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej lub w indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego. Prace te odbywają się bez nawiązania stosunku pracy, ani

umowy o pracę. Organizowane są one przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub działalnością na rzecz społeczności lokalnej. Prace te mogą być wykonywane w wymiarze do 10 godzin tygodniowo.

- **Roboty publiczne**, czyli działanie nieco podobne do prac interwencyjnych, tyle, że tu pracodawcą jest instytucja publiczna, która otrzymuje częściową refundację kosztów zatrudnienia.

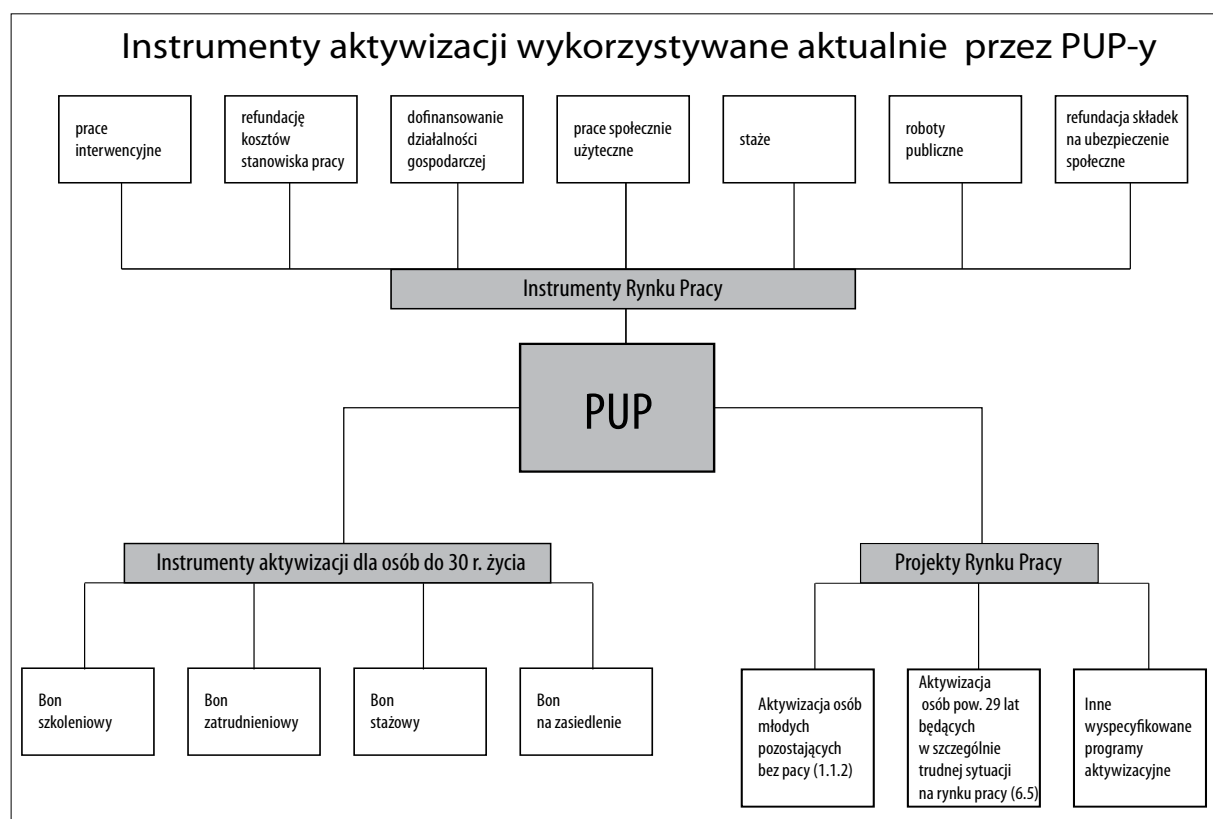
- **Dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie osoby bezrobotnej 50+** (powyżej 50 roku życia). To działanie będące odpowiedzią na wzrastającą liczbę osób bezrobotnych w okolicach tego wieku. Dofinansowanie wynagrodzenia bezrobotnego w wieku 50 lat i więcej skierowanego przez urząd pracy przysługuje przez okres: 12 miesięcy w przypadku bezrobotnych w wieku 50 lat - 60 lat, 24 miesięcy w przypadku bezrobotnych, którzy ukończyli 60 lat. Wysokość dofinansowania wynosi maksymalnie **do 50% minimalnego wynagrodzenia** za pracę miesięcznie.

Powyższe formy aktywizacji pracy realizowane przez urzędy pracy współfinansowane są także w różnym stopniu z Funduszy Europejskich.

Osoby w trudnej sytuacji zdrowotnej nie zostaną odesłane z „kwitkiem”

Jak już wspomnieliśmy na wstępie, z usług urzędów pracy mogą korzystać także osoby borykające się z problemami zdrowotnymi, w tym osoby z niepełnosprawnością. W przypadku osób w takiej sytuacji, źródła finansowania aktywizacji zawodowej zależą od tego, czy taka osoba otrzymuje świadczenie rentowe czy też nie. Dla tej pierwszej grupy osób płatnikiem konkretnego programu aktywizacji zawodowej jest Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Natomiast powiatowe urzędy pracy są instytucjami obsługującymi środki skierowane przez PFRON, ale także wskazującymi konkretne działania, mające na celu przywrócenie na rynek pracy osoby niepełnosprawnej, pobierającej świadczenia rentowe. Jednym z takich programów jest dofinansowanie miejsca pracy. To forma wsparcia zawodowego z jakiej najchętniej korzystają przedsiębiorcy chcący zatrudnić w swoich przedsiębiorstwach osoby bezrobotne.

Jarek ma 40 lat. Choruje na dystrofię kręgosłupa. To sprawia, że ma kłopoty z koordynacją ruchową. Chodzi samodzielnie, ale do pokonywania

opr. własne

Projekty Rynku Pracy

W roku 2015 Powiatowy Urząd Pracy w Goleniowie realizował dwa projekty systemowe współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego:

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój - Poddziałanie 1.1.2. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie goleniowskim”. Okres realizacji: 01.01.2015-31.03.2016. Budżet projektu wyniósł 1 510 500,01 zł.

W projekcie zaktywizowano 178 osób bezrobotnych (w tym 88 kobiet) w podziale na kategorie (przy czym niektóre osoby mogły zostać zakwalifikowane do kilku z nich):

26 osób długotrwale bezrobotnych (w tym 18 kobiet);

21 osób niepełnosprawnych (w tym 12 kobiet);

Zastosowano następujące instrumenty i usługi rynku pracy:

Pośrednictwo pracy / poradnictwo zawodowe / IPD – 178 osób (w tym 88 kobiet);

Staż zawodowy – 110 osób (w tym 73 kobiety);

Bon szkoleniowy – 30 osób (w tym 6 kobiet);

Zatrudnienie subsydiowane – 7 osób (w tym 2 kobiety);

Bon na zasiedlenie – 4 osoby (w tym 0 kobiet);

Dotacja na podjęcie działalności gospodarczej – 28 osób (w tym 8 kobiet);

Efektywność zatrudnieniowa w projekcie wyniosła 74,67 %.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego - Działanie 6.5 „Aktywizacja osób pozostających bez pracy w wieku powyżej 29 roku życia znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy w powiecie goleniowskim”. Okres realizacji: 01.01.2015-31.03.2016. Budżet projektu wyniósł 1 868 966,67 zł.

W projekcie zaktywizowano 146 osób bezrobotnych (w tym 97 kobiet) w podziale na kategorie (przy czym niektóre osoby mogły zostać zakwalifikowane do kilku z nich):

49 osób długotrwale bezrobotnych (w tym 33 kobiety);

5 osób niepełnosprawnych (w tym 4 kobiety);

26 osób w wieku 50 lat i więcej (w tym 14 kobiet);

104 osoby o niskich kwalifikacjach (w tym 59 kobiet);

Zastosowano następujące instrumenty i usługi rynku pracy:

IPD / poradnictwo zawodowe / Pośrednictwo pracy – 146 osób (w tym 97 kobiet);

Staż zawodowy – 75 osób (w tym 61 kobiet);

Środki na podjęcie działalności gospodarczej – 31 osób (w tym 14 kobiet);

Refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy – 40 osób (w tym 22 kobiety);

Efektywność zatrudnieniowa w projekcie wyniosła 62,66%.

dłuższych odcinków drogi musi poruszać się na specjalnym rowerze trójkołowym. Mimo dość poważnej bariery jaką stwarza mu choroba, Jarek skończył studia wyższe i jest aktywny zawodowo. Jarek posiada stałą rentę chorobową wypłacaną przez ZUS, ale od lat korzysta z różnych programów aktywizacji zawodowej, jakie oferuje mu miejscowy urząd pracy.

Możliwości jakie otwiera przed takimi osobami jak ja urząd pracy przy współpracy z PFRON, sprawiły, że jestem aktywny zawodowo - opowiada Jarek. - Korzystałem już z różnych programów aktywizacji pracy, poczyniwszy od staży, przez refundację zatrudnienia.

Ostatnio znów zamarzyłem, żeby zmienić pracę. W jednej z dużych, międzynarodowych firm poszukiwali specjaliści do działu logistyki. Złożyłem CV, nie wiążąc z tym dużych nadziei. Wolałem później nie być rozczarowanym. Na rozmowie kwalifikacyjnej poszło mi świetnie. Okazało się, że jest nadzieja na zatrudnienie, a do tego mój pracodawca może uzyskać dofinansowanie na doposażenie mojego stanowiska pracy. Kilka dni później spotkałem się ponownie, a ja otrzymałem konkretną propozycję pracy. Oczywiście zgodziłem się. Mój przyszły pracodawca złożył wniosek o doposażenie miejsca pracy dla mnie. Formalności nie trwały długo, może 3

tygodnie. W tym czasie zakończyłem wszelkie formalności z moim dotychczasowym pracodawcą. Od dwóch tygodni pracuję już w nowym miejscu. Mam swoje biurko, wygodne krzesło, sprzęt biurowy. Jest też toaleta przystosowana do moich potrzeb. Ponadto umowa gwarantuje mi przynajmniej dwa lata zatrudnienia. Kolejny raz dzięki współpracy UP i PFRON, mogę wzbogacać moje doświadczenie zawodowe i poznawać nowych ludzi, co w przypadku osób w takiej sytuacji jak ja, jest niezwykle istotne. Nie czuję się bowiem niepotrzebny i wykluczony - mówi Jarek.

Jak wspominałem wyżej, wśród osób borykających się z niepełno-

sprawnością, są również takie, które nie mają ustanowionego prawa do stałego świadczenia rentowego, a po zakończonej rekonwalescencji chcą również wrócić na rynek pracy. Ich sytuacja jest o tyle trudniejsza, że nie posiadają stałego źródła utrzymania (renty, bo była przyznana czasowo), a nabyte w wyniku chorób czy wypadków schorzenia, powodują, że nie mogą przyjąć pierwszej lepszej oferty pracy. Mogą jednak powrócić do zawodu, który wykonywały, kiedy jeszcze były całkowicie sprawne. Tak zrobiła Beata. Oto jej historia:

Beata posiada wykształcenie muzyczne. Śpiewa, komponuje. Przed laty jej kariera zaczęła nabierać tempa. Beata występowała z teatrem. Jeździła po całej Polsce. Przez przypadek osiadła w małym mieście, w którym otworzyła restaurację. Tam próbowała organizować życie kulturalne, zapraszając swoich znajomych artystów. Wszystko dobrze się układało, aż przyszedł dzień, który przerwał dobrą passę. Wypadek samochodowy spowodował, że Beata musiała na kilka lat zająć się swoim zdrowiem i nie mogła pracować. Po latach Beata stanęła na nogach. Kilka operacji i rehabilitacja, pozwoliły podreperować jej zdrowie. Beata postanowiła wrócić do zawodu i otworzyć agencję artystyczną. Udało się to dzięki jednorazowemu wsparciu na podjęcie działalności gospodarczej. Ostatnio nawet Beata dała krótki recital podczas Targów Pracy jakie odbyły się w Goleniowie. - Nie spodziewałam się takiego odzewu. Kilka osób wzięło ode mnie po koncercie wizytówki i mówiło, że są zainteresowani współpracą z moją Agencją Artystyczną - mówi szczęśliwa Beata.

Powyższe przykłady pokazują, że jest wiele możliwości powrotu na rynek pracy. Poprzez formy aktywizacji zawodowej obsługiwane przez powiatowe urzędy pracy, przywrócenie do aktywności zawodowej nie stanowi problemu także dla osób trwale, czy tymczasowo niepełnosprawnych. Wystarczy zasięgnąć informacji w najbliższym urzędzie pracy, a tam już do konkretnej sytuacji zostaną dobrane odpowiednie instrumenty wsparcia zatrudnienia.

Pomogą znaleźć odpowiedniego pracownika

Urząd pracy głównie kojarzy nam się tylko z instytucją pomagającą osobie bezrobotnej znaleźć zatrudnienie. To oczywiście nie do końca prawda. Instytucje te wspierają również pracodawców w poszukiwaniu odpowiedniej kadry pracowniczej. Poprzez pośrednictwo pracy, przedsiębiorca uzyska wsparcie w przygotowaniu oferty pracy, a także jej upowszechnieniu (ogłaszaniu w odpowiednich miejscach, w których bezrobotni szukają ofert pracy - np. gabloty w urzędach pracy), doborze odpowiednich kandydatów, których urząd wyśle na rozmowę kwalifikacyjną do konkretnej firmy, poszukującej pracowników. Na

życzenie przedsiębiorcy, urząd może zorganizować również giełdę pracy lub zaprosić pracodawcę do wzięcia udziału jako wystawca w organizowanych targach pracy.

A co jeśli na ofertę pracy odpowie więcej osób niż pracodawca może zatrudnić? Tu również z pomocą przychodzi urząd pracy, oferując tzw. „pomoc w doborze kandydata”. To pomoc udzielana w procesie rekrutacji, obejmująca takie działania, jak: określenie cech psychofizycznych, niezbędnych do wykonywania konkretnego zawodu, polegająca na diagnozowaniu predyspozycji zawodowych osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy - kandydatów do pracy, kierowaniu kandydatów na badania psychologiczne bądź lekarskie, pozwalające na wydanie opinii o ich przydatności zawodowej. Urząd pracy pomoże także w późniejszym rozwoju zawodowym pracownika, poprzez „poradnictwo zawodowe”. To usługa, w ramach której pracodawcy mogą skorzystać ze specjalistycznej pomocy doradców zawodowych zatrudnionych w urzędzie pracy. W ramach tego pracodawcy uzyskają pomoc w doborze kandydatów do pracy spośród osób bezrobotnych i poszukujących pracy; pomoc we wspieraniu rozwoju zawodowego pracodawcy i jego pracowników przez udzielanie porad zawodowych.

Ofertę skierowaną wprost do pracodawców regulują: Ustawa o Promocji Zatrudniania i Instytucjach Rynku Pracy z 20 kwietnia 2014 roku oraz Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 roku w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy.

Opr. Marcin Simiński

DANE TELEADRESOWE:

Powiatowy Urząd Pracy w Goleniowie

ul. Zakładowa 3, 72-100 Goleniów
woj. zachodniopomorskie
tel./fax 91 418-34-95
szgo@pupgoleniow.pl
www.pupgoleniow.pl

Urząd Marszałkowski Województwa

Zachodniopomorskiego

Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Szczecinie

ul. Kuśnierska 12b, 70-536 Szczecin
Telefony do konsultantów
tel. 800 34 55 34, 91 432 94 32, 91 432 94 33, 91 432 94 35
www.fundusze-europejskie.gov.pl

Wojewódzki Urząd Pracy

Biuro Informacji i Promocji EFS w Szczecinie

ul. A. Mickiewicza 41,
70-383 Szczecin
tel. 91 42 56 163
e-mail: pokl@wup.pl

Więcej bezpłatnych informacji znajdziesz na www.funduszeuropejskie.gov.pl oraz w Punktach Informacyjnych Funduszy Europejskich

Fundusze Europejskie

MINISTERSTWO ROZWOJU

Pomorze Zachodnie

Unia Europejska
Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne

Projekt jest współfinansowany w ramach Konkursu dotacji dla prasy lokalnej na działania informacyjne dotyczące Funduszy Europejskich, ze środków Funduszu Spójności Unii Europejskiej